

שמע ישראל - הבדלו מן העדה הרעה הזאת

הזהרו מן הערב רב - # 91

מי לה' אלי!!! - אל אחינו בני ישראל די בכל אתר ואתר!!!

למה עשו הערב רב את העגל?

בספר המפואר לרבי שלמה מלכו ז"ל וזה לשונו:

ודע כי מה שאמרתי שגדול עון ישראל בספרם בגנות המן ובקשתם המאכלות גסות המטמטמות את הלב והמעבים את השכל יותר מעון העגל. הטעם הוא שהעגל שאלו ובקשו אותו הערב רב כמו שדרשו ז"ל "שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים". אותם שהוצאת אתה והעלית אותם. כי צבאותי בני ישראל אני העליתי אותם והם לא עשו את העגל ולא בקשוהו. ויש לספק איך ערב רב היו מבקשים עגל אישים מנהיג, אחרי שראו המכות אשר עשה ה' במצרים ושפטים באלהיהם והמופתים והניסים שראו בקריעת ים סוף ובמלחמת עמלק ובירידת המן ובבאר. ועוד איך ישראל לא מחו בידם כי היה להם להרגם לאבדם מן העולם ולא היו ימים רבים ששמעו אנכי ולא יהיה לך, מפי הגבורה. אם כן איך הטו את אזנם ונתפתו ונסתו אחר עצת החטאים האלה בנפשותם כי בבשר חמורים ובשקוציהם נפשם חפצה דבר של תימה שיסכימו ישראל לעצה הרעה הזאת:

ונאמר כי ערב רב גם כן זכו לראות המרכבה בקריעת ים סוף בזמן שכולם אמרו "זה אלי ואנוהו". רמז לזה במה שאמרו רבותינו ז"ל "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי". ואמר שפחה לרמוז גם כן לערב רב שהשיגו מעשה מרכבה, ובמרכבה ראו פני ד' חיות. והאחד מהם פני שור וכף רגליהם של ד' חיות ככף רגל עגל כלשון "ויברך ה' אותך לרגלי". לכך באו ערב רב אצל ישראל ודברו באזניהם ואספו מישראל אגודות ותלונות ואמרו להם כבר ידעתם שטלה שרו של מצרי' והוא גדול על כל שרי מעלה. וכשהיינו עובדים אותו עשינו לו דמות של זהב ושמנו אותו בארמון גדול והיינו משתחווים ומקטרים לפניו, והיינו מצליחים במעשנו והיינו מושלים על ממלכות רבות. ועתה שהשפיל הקב"ה אותו וסדר ממשלתו וכדי להוציא את ישראל ממצרים אנחנו הסכמנו לעבוד את אלהי ישראל. ומפני שאין בו תמונה לא ידענו לכיין דעתנו בעבודתו.

עתה דעו כי שני לטלה שהיה הבכור הוא שור. לכך נעשה לו צורה כי עתה הוא הבכור וחשוב לפני הקב"ה ובאמצעותו ישפיע עלינו הקב"ה טובה והצלחה. וגם יש לו מעלה אחרת מלבד היותו רגל המרכבה אחד של ארבעה חיות הוא. ויש לו מעלה ויתרון שכל ד' חיות הן חתומות בחותמו. והוא סבה גדולה מהם כמו שאמר "ככף רגל עגל". אם כן נבקש מאהרן שיעשה לנו צורת שור מזהב, שהוא חכם, תלמידו של משה, ויודע לכיין השעה כדי שיצא לפעל שלם כונתינו. זהו שאמר הכתוב "ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים" צורת שור של מעלה. "אשר ילכו לפנינו", פי' כאשר נבקש איזה דבר אשר אנחנו צריכים אותו, ילך לפנינו, לבקש מהקדוש ברוך הוא אותה בקשה שנצטרך לה. ואמרו "כי זה משה האיש". פי' אל ירע בעיניך בקשתנו זאת שאנו מבקשים דמות. זה אלי ואנוהו. כי לשם ראינו צורת שור וכף רגל עגל, כמו זה אנחנו מבקשים. לכן יש פסק בין "כי זה משה". לומר לא ידענו היכן משה. כי אם היינו יודעים באיזה מקום הוא, ממנו היינו מבקשים מה שאנו מבקשים ממך זש"ה "כי זה משה האיש... לא ידענו מה היה לו".

ובזאת הטענה המזויפת נתפתו ישראל לעצת ערב רב וזאת היתה תשובתו של אהרן כאשר אמר לו מרע"ה "מה עשה לך העם הזה". והוא השיב "אל יחר" בעיניך. תשובתו כי אתה ידעת ערב רב כי לבבם רע וקשה. וספר לו טענותם כאשר כתבנו. אז ראה משה את העם ערב רב כי כבר

נתפרסם רוע לבבם. כי אהרן גלהו ופרסמו לשמצה בקמיהם על ישראל לומר אתם עשיתם עגל. כי יש להם תשובה שלא עשאוהו ישראל. וכבר רמזו בב"ר זה שאמר הכתוב **"ידע שור קונוהו" וגו' ששאלו לעגל מי עשהו והשיב שעשאוהו הערב רב.**

כלל העולה מכל זה כי חטאת ישראל במה שספרו בגנות המן, ובמה ששאלו מאכלות גסות בשר ודגים ומיני ירקות מאכל בהמות וחיות דורסות ומאסו במזון זך ונקי מזון מלאכי השרת, היה גדול מעון העגל שעשו. שחטאו חטאו של אדם ראשון באכילתו מעץ הדעת טוב ורע. שבעונו נטרד ונגרש מעץ החיים פי' מלהיות חי וקיים לעולם ולהשיג סודות התורה ופירושיה כאשר היא כתובה לפניו יתברך. כך קרה להם במדבר כאשר ספרו בגנות המן ושאלו מאכלות גשמיות. וזו כוונת מרע"ה כשהיה מזהיר ומתרה להם לישראל שיעשו המצות כדין וכהלכה. בפרשת והיה עקב כתיב "כל המצוה וגו' למען תחיון" וגו'. פי' אם אתם הייתם שומרים מצותי תהיו חיים וקיימים ותרבו לרוב בקרב הארץ ואין זר אתכם. תדע שכך היתה כוונתו ית' "וזכרת את כל הדרך וגו' למען ענותך לנסותך". לפי שהוא יודע את אשר בלבבך שאתה מסופק אם תשמור מצות ה', לא שזה החולי בא אליך מלהט החרב המתהפכת כאשר אמרתי. והקב"ה רצה לתקן את אשר עוה חטאו של אדם הראשון. לכך האכילך המן ומזון זך ונקי רוחני כדי שתשוב כימי נעורייך יום הולדה אותך, ותבין ותשכיל תעלומות התורה התמימה כדי להרחיק אותך מתענוגי הגוף הזה המטפשים שכלו של אדם ואתה לא ידעת ולא השגת כי לטובתך ולהנאתך מנעתי אותך ממאכלות גסות והאכלתיך מאכל רוחני אלהי.

וגם אבותיך שיצאו ממצרים לא ידעו ולא יבינו החסד שאני גומל עמך בהאכילי אותך את המן, כי כוונתו ית' היתה למען הודיעך כי לא באכול לחם גשמי בתענוגי הגוף הזה יחיה האדם חיים נצחיים. כי אם "על כל מוצא פי ה'". פי' כי אם בשמרו מוצא פי ה' וכשנהנה מאותו מזון רוחני שהקב"ה מזמן לו יחיה האדם חיים נצחיים. וסמך לזה "שמלתך". כשם שבאכילת המן לא היית צריך לשום מזון אחר לפי שהוא אלהי. כך שום חסרון מחסרונות בני אדם לא חסר לך שהם כסות כל הגוף. זהו שאמר "שמלתך לא בלתה מעליך". כלל העולה כשם שאדם הראשון קודם שחטא לא הרגיש בדבר גופני שהיה נהנה מן האילנות הרוחניים כי כן הורשה. שנא' "מכל עץ הגן אכול תאכל" ולא היה צריך שום כסות עד שחטא דכתיב "וידעו כי ערומים הם".

כך היה רוצה הקב"ה לעשות לישראל בהאכיל להם המן זמן רב ולמלאת חסרונם בכסותם כדי ששיגו סודות התורה ויחיו חיים נצחיים. וכאשר התאוו תאוות גופניות וישבעו נפשם החיונית. מיד נגזרה עליהם מיתה ונטמטם לבם מלהבין סודות התורה כאשר קרה לאדם הראשון.

הרי ברור לך בראיות אמתיות שעוון שאלת הבשר ששאלו ישראל וספורם בגנות המן האלהי. וזוכרם המאכלות הגסות הבהמיות שאכלו במצרים. היה להם בזה

עונש גדול יותר מעון העגל. ששם כפר וסלח להם הקדוש ברוך הוא על ידי תפלת מרע"ה. והחרטה שהם נתחרטו. והתשובה שעשו. ובעון התאוה שהתאוו לא עצר כח מרע"ה להתפלל בעדם וגם לא השיבו פיהם מבלע, אלא בכל עת גדלה תשוקתם להתעסק במותרות ובתענוגי הגוף. ואחר זה התרה משה ואמר להם אל תתיאשו מן רחמי ה' כשתהיו נבזים ושפלים מוכים ומעונים בין הגוים כי "לא לנצח יריב". אלא בסבת היסורין שתסבלו בתוכם אם תשמרו מצוות ה' ותחזיקו ביראתו, הקב"ה ירחם עליכם כרחם אב על בנים ויביאך אל הארץ אשר ירשו אבותך ויטב אותך מהם שתחזרו לשנים קדמוניות שתהיו דבקים בה' אלקיכם ותחיו חיים נצחיים כולכם היום כאותו יום שנא' "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". א"כ נראה מזה שבמה שנסה הקב"ה לאדם הראשון באותו דבר עצמו נסה לישראל. ולכך כתיב מצותו חסר. לרמז שבאותו מצוה לבדה נסה אותם.

חודש ניסן שנת תשנ"ה לפ"ק

זועד הרבנים הכללי להצלת אחינו בני ישראל מן הערב רב

הרב אברהם לוריא – הרב שמואל זאב ארינשטיין – הרב אשר אלפסי